

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXLVII. ad annum CCCCI.

Parisiis, 1644

Epistola VII. Liberii Papae Ad Orientales Episcopos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15256

·EPISTOLA VII. LIBERII PAPÆ
AD ORIENTALES EPISCOPOS.

*Dilectissimis fratribus & episcopis orientalibus
Liberius salutem.*

PRO deifico timore sancta fides vestra Deo, cognita est hominibus bonæ voluntatis, sicut lex loquitur: *Iuste iudicate filii hominum.* Ego Athanasium non defendo: sed quia susceperat illum bonæ memoriæ Iulius episcopus decessor meus, verebar ne forte ab aliquo præuicator iudicaret. At vbi cognoui quando Deo placuit, iuste vos illum condemnasse; mox consensum meum commodaui sententiis vestris: literas adhæcque super nomine eius, id est, de damnatione ipsius, per fratrem nostrum Fortunatianum dedi perferendas ad imperatorem nostrum Constantium. Itaque amoto Athanasio, super quo statuta omnium vestrum a me cum sede apostolica suscipienda sunt; dico, me cum omnibus vobis & cum vniuersis episcopis orientalibus, seu per vniuersas provincias pacem & vnitatem habere. Nam vt verius sciat, me veram fidem per hanc epistolam meam proloqui: Dominus meus & frater communis Demophilus, qui dignatus est pro sua beneuolentia fidem veram & catholicam exponere, quæ Sirmii a pluribus fratribus & coepiscopis nostris tractata & expoliata & suscepta est; hanc ego libenti animo suscepi, in nullo contradicens. Sane petendam credidi sanctitatem vestram, quia semper videtis in omnibus me vobis consentaneum esse: dignamini communi consilio ac studio elaborare, quatenus de exilio iam dimittar, & ad sedem, quæ mihi diuinitus credita est, reuertar.

Extat in
collect.
Crescon. &
in biblioth.
Vaticana.
Psal. 57.

NOTA.

^a *Epistola.*] Hæc est vera illa & germana epistola Liberii, quam tædio exilii, mortisque metu turpiter & ignominiose superatus, post exactum biennium exilii, Felicemque in sede pontificia subrogatum, scripsit ad orientales, significans se latam contra Athanasium sententiam suo suffragio comprobare, Arianos ad communionem admittere, editamque Sirmii professionem fidei, velut catho-

Hæc epistola Liberii cum Arianis communicat.

Concil. Tom. 3.

S ij

licam approbare. Hoc est quod inquit Athanasius epistola ad solitarios: *Liberius deinde post exactum in exilio biennium inflexus est, minusque mortis ad subscriptionem inductus est.* Hilarius ad Constantium. *Verristi deinde vsque ad Romam bellum tuum, eripuisti illinc episcopum: & o te miserum, qui nescio utrum maiore impietate relegaueris, quam miseris.* Hieronym. in chronic. *Liberius tædio victus exilii, in hæreticam prauitatem subscribens, Romam quasi victor intrauit.* Ita ille, qui instar Samsonis valide aduersus impios Philisthæos ac strenue decertauerat, & vsque adeo ipsos impetus fregerat imperatoris, atque Arianorum phalangas tolerantia exilii superasset, exciso nescio quo pacto ab eius vertice fortitudinis crine, hebetatoque profus robore pristino sacerdotalis constantiæ, exurgit imbellis, & turpiter aduersariis se quærentibus manus offert. Dalilam illam, inuidiam, humanæ laudis gloria compram, comam fortitudinis Samsoni fortissimo abscidisse, est verisimile. Ægre enim tulit, Felicem ab Arianis intrusum Romæ pontificem agere, dum ipse a propria sede magna cum miseria exularet.

Liberii epistola ad orientales apud Hilarium extans in fragmentis.

Sub nomine Liberii ad orientales episcopos initio pontificatus eiusdem scripta, apud Hilarium fragm. lib. 2. pag. 36. extans, hæc est, quæ sequitur.

Dilectissimis fratribus & coepiscopis nostris vniuersis per orientem constitutis, Liberius vrbis Romæ episcopus, salutem.

STVDENS paci & concordia ecclesiarum, postquam literas caritatis vestrae de nomine Athanasii & ceterorum factas ad nomen Iulii bonæ memoriæ episcopi accepi, secutus traditionem maiorum, presbyteros vrbis Romæ Lucium, Paulum, & Ælianum, e latere meo Alexandriam ad supradictum Athanasium direxi, ut ad urbem Romam veniret, ut in præsentem, id quod ecclesiæ disciplina exigit, in eum statueretur. Literas etiam ad eundem per supradictos presbyteros dedi, quibus continebatur, quod si non veniret, sciret se alienum esse ab ecclesiæ Romanæ communionem. Reuersi ergo presbyteri nuntiauerunt eum venire noluisse. Secutus denique literas caritatis vestrae, quas de nomine dicti Athanasii ad nos dedistis, sciatis his literis, quas ad vniuersitatem nostram me cum omnibus vobis & cum vniuersis episcopis ecclesiæ catholicæ pacem habere, supradictum autem Athanasium alienum esse a communionem mea siue ecclesiæ Romanæ, & confortio literarum ecclesiasticarum.

Hæc epistola adulterina est, Liberioque pontifici falso adscripta; ea occasione, ne credatur, quod aiunt, Liberium vi coactum, Athanasii condemnationi consensisse; idque his rationibus probatur. Primo: Quisquis innocentem Athanasium a catholicorum communionem arceri, impios vero Arianos ad communionis vinculum admitti laudat, eum non catholicum, sed Arianum esse oportet. Cum itaque is, qui hanc epistolam fragmentis Hilarii inseruit, Athanasii condemnatoriam & excommunicatoriam sententiam laudet, nemo sapiens id ab Hilario factum fuisse credit. Secundo, testimonio Athanasii constat, Liberium vsque ad finem exilii, annum scilicet Christi 357. perseverasse constantem & fidelem: quomodo igitur initio pontificatus Athanasium innocentem condemnauerit, Arianisque communicauerit? Tertio, Liberius illa epistola, quam anno 354. per secundam legationem scripsit, ac misit ad Constantium, Athanasium defendit, Arianorumque communionem summopere detestatur: quæ sane ab ipso prudenter scribi non potuissent, si iam sedis suæ initio eum condemnasset. Accedit, quod hac ipsa sexta epistola ad orientales scripta fateatur, se, quod fecerat ante prædecessor Iulius, Athanasium vsque ad vltimum annum sui exilii semper defendisse. Commentum itaque esse oportet, Athanasium principio pontificatus Liberii communionem ecclesiæ catholicæ priuatum fuisse. Hæc Baron. prædicto loco.

Hanc epistolam Liberio falso adscribi probatur. 1. Ratio.

2. Ratio.

3. Ratio.

4. Ratio.

* ALTERA EPISTOLA FALSO
SVB NOMINE LIBERII PAPÆ
AD VRSACIVM, VALENTEM,
ET GERMINIVM SCRIPTA.

Eorum interuentu liberari ab exilio, sedique pontificiæ restitui cupit.

Vrsacio, Valenti & Germinio Liberius.

QVIA scio vos filios pacis esse, diligere etiam concordiam & vnitatem ecclesiæ catholicæ; ideo non aliqua necessitate compulsus, teste Deo dico, sed pro bono pacis & concordiæ, quæ martyrio præponitur, his literis conuenio vos, domini mei carissimi. Cognoscat prudentia vestra, Athanasium, qui Alexandrinæ ecclesiæ episcopus fuit, priusquam ad comitatum S. imperatoris peruenissem, secundum literas orientalium episcoporum ab ecclesiæ Romanæ communionem separatam esse, sicut testis est omne presbyterium ecclesiæ Romanæ. So-

Extat ex collect. Crescon. & bibli. Vaticana apud Baron. ann. 357. num.

44